

Muslinger

Muslinger er bløddyr ligesom snegle og blæksprutter, men de tilhører deres helt egen klasse med samme navn: Muslinger. Herunder er der flere forskellige ordener og rigtig mange familier. Der er registreret 152 arter af muslinger i Danmark fordelt på 43 familier. Omkring 80 arter lever i havvand og resten i ferskvand. Så der er nok at kaste sig over, hvis I vil samle muslingeskaller.

Forskellige skaller
Foto Lenette Schunck

Ligheder

Alle muslinger består af to skaller, der holdes sammen af et hængsel i den spidse ende. Inden i muslingen er der en lukkemuskel. Den bruges til at åbne og lukke skallerne med, så muslingen kan suge vand ind og ud. Samtidig beskytter den sig mod fjender og udtørring ved at holde skallerne lukkede. Når muslingen er åben, suger den vand ind igennem et ånderør. Den filtrerer plankton, som er encellede alger, fra vandet, og æder dem.

Muslinger kan have meget forskellige udformninger og farver. De muslinger, man fx finder på stranden ved Vesterhavet, kan se helt anderledes ud end dem, man finder skyllet op i Odense Fjord, fordi forskellige arter holder til forskellige steder.

Forvekslingsmuligheder

I kan måske komme til at forveksle nogle havsnegle med muslinger, fordi faconen godt kan ligne lidt. En tøfelsesnegl kan godt ligne en musling. Men hvis I husker på, at muslinger består af to skaldele, så er det let at kende forskel.

Toffelsnegl
Foto Karenmarie Simonsen

Super sejt!

En musling har kun én fod. Og med den fod kan muslingen bevæge sig. Der er forskel på hvor elegant og hurtigt, det sker – men det sker. Hjertemuslinger kan lave små hop med deres fod, så de nærmest hopper hen over sandbunden.

Hjertemusling
Foto Naturhistorisk Museum Aarhus

Muslinger er så gode til at filtrere urenheder fra vandet, at man nogle steder udsætter blåmuslinger på liner i havne, for at de kan hjælpe med at gøre vandet renere. Muslinger kan være særkønnede,

hvor der både er hanner og hunner, eller tvekønnede hvor hver musling er begge dele. Så kaldes de hermafroditter. Der er også muslinger, som skifter køn i løbet af deres liv.

Hos blåmuslingen kan I se forskel på han og hun ved at se på kødets farve – hunner er typisk orange, mens hanner er mere cremefarvede. Når gydningen af æg og sæd starter, udsender muslingerne signalstoffer, som opmuntrer andre muslinger til også at komme i gang. På den måde gyder alle muslingerne samtidig, og én hun kan gyde op til 12 millioner æg. De befrugtede æg klækker til larver i løbet af få timer. Larverne daler ned på bunden og udvikler sig til voksne muslinger.

Blåmuslinger
Foto Svend Møller Nielsen

Blåmusling
Foto Svend Møller Nielsen

Blåmuslingen er den mest almindelige art i Danmark. Den kan sidde fast på sten og andet fast materiale, så den ikke skvulpes rundt af bølgerne. Her bruger den nogle klistrede tråde, der kaldes byssustråde. Muslingen udskiller byssustrådene fra en byssuskirtel, som ligger tæt på muslingens tungeformede fod.

Dammusling
Foto Kirstine Høgh Christiansen

Dammusling er almindelig i søer og vandløb. Den er en super filtrator, og en voksen musling kan filtrere op mod 300L vand i døgnet. Dette kan holde algemængden nede. Derfor kan man sætte muslinger ud for at begrænse mængden af alger og bruge metoden som en form for sø-restaurering. Man bestemmer alderen på muslingen ved at tælle dens årringe i skallen.

Hjertemuslinger
Foto Svend Møller Nielsen

Hjertemuslingens navn kommer af, at dens skaller ser hjerteformede ud i profil. Hjertemuslingen har en muskelfod, den kan bevæge sig med på sandbunden. Det meste af tiden ligger muslingen gerne nedgravet et par centimeter under sandoverfladen. Den er vigtig føde for vadefugle, der knækker muslingerne med deres næb. Boresnegle kan også udsuge indholdet af muslingen ved at lave et hul i skallen.

Knivmusling
Foto Svend Møller Nielsen

Almindelig knivmusling findes særligt i Nordsøen, Kattegat og det nordlige Bælt. Den er en invasiv art i Dk og blev indført hertil med ballastvand fra Nordamerika i 1981. Den lever på 5-30 meters dybde. Muslingen graver sig ned i sandbunden, så den står lodret i dybe huller. Når den er gravet ned, ser man kun dens bagende og ånderør, der stikker op over sandbunden. Disse ånderør er lysfølsomme, og hvis der pludselig kommer en skygge over den, graver den sig længere ned i sandet. På den måde beskytter den sig mod fjender.

Ærtemusling
Foto Linda Kjær-Thomsen

Ærtemuslingen er en lille musling, der bliver op til 1 cm, og som lever i ferskvand. De er oftest samlet mange på et sted og er særlig ved, at de kan leve uden ilt i op til et halvt år. Det skyldes, at de har opbygget et lager af energi. De lukker skallen til og går i dvale, hvis der ikke er tilstrækkelig ilt.

Eupæisk østers
Foto Svend Møller Nielsen

Østers. I Danmark har vi en hjemmehørende østers. Den er forholdsvis flad og rillet, og er kendt som europæisk østers eller limfjordøsters. Den bliver ca. 8-15 cm stor. Den hjemmehørende østers er i stærk konkurrence med den invasive stillehavsøsters, som efterhånden er vidt udbredt i hele landet. Stillehavsøsters er mere puklede i skallen end europæisk østers. De kan den danne rev ved at ligge i lag og kan, hvis de ligger ovenpå blåmuslinger, gøre det svært for blåmuslingen at få føde nok. Stillehavsøsters kan blive op til 20 cm lang, den er hermafrodit og kan blive 30 år gammel.

